

Kredietverlening aan ondernemingen – recente evolutie

oktober 2021

www.financieringvanondernemingen.be

Deze presentatie tracht enkele kerncijfers inzake ondernemingskrediet te bundelen om zo evoluties te kunnen analyseren en op te volgen.

Hiervoor wordt gebruik gemaakt van verschillende bronnen. Naast cijfers die de Nationale Bank van België ter beschikking stelt (CKO en Schema A), wordt ook gekeken naar de resultaten van de Kredietbarometer van Febelfin.

De bron staat telkens duidelijk vermeld onderaan de slide.

Hoewel deze bronnen elk heel valabel en relevant zijn kunnen deze niet rechtstreeks met elkaar vergeleken worden daar de data toch verschillend zijn.

De Belgische economie is en blijft ondersteund door Belgische banksector

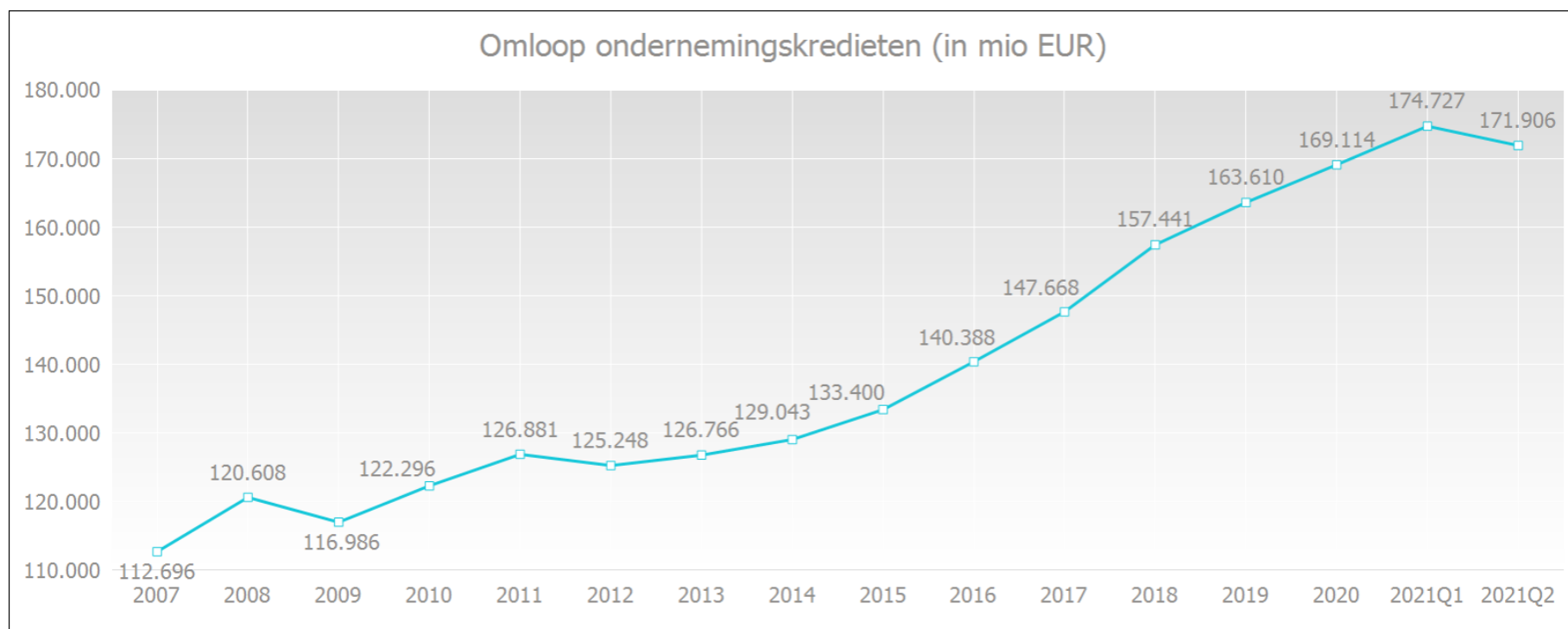

Klantensegmenten	Kredietverlening door de Belgische banksector aan de Belgische klanten (volgens economische sectoren; inclusief geëffectiseerde kredietvolumes; uitsluitend niet-bancaire en niet-financiële klanten) (1)			
	Eind december 2007 (uitstaande kredietomloop, in miljoen EUR)	Eind augustus 2021 (uitstaande kredietomloop, in miljoen EUR)	Toename kredietomloop over periode december 2007 tot augustus 2021	
			In miljoen EUR	In %
Kredieten aan Belgische gezinnen	138.129	267.013	+ 128.884	+ 93,3
Kredieten aan Belgische niet-financiële vennootschappen	97.361	154.644	+ 57.283	+ 58,8
Kredieten aan de Belgische overheden	69.386	63.483	- 5.903	- 8,5
Totaal kredieten aan Belgische klanten	304.876	485.140	+ 180.264	+ 59,1

Bron : berekeningen Febelfin op gegevens van de NBB.

1) Voor de kredieten aan gezinnen en ondernemingen, betreft het de opgenomen bedragen van uitbetalingskredieten. Voor de kredieten aan de overheden gaat het om de financiering in de vorm van schuldtitels uitgegeven door de overheden, en om opgenomen uitbetalingskredieten.

Eind juni 2021 lag het uitstaande bedrag aan opgenomen ondernemingskredieten (inclusief verbinteniskredieten, dat zijn bijvoorbeeld garantiekredieten en documentaire kredieten) op 171,9 miljard euro. Op jaarbasis (vergelijking juni 2020 met juni 2021) klom het uitstaande bedrag met 1,1%. In 2020 bedroeg de jaargroei 3,4%.

Bron : Kredietbarometer Febelfin

Evolutie van de kredietverlening aan niet-financiële ondernemingen volgens looptijd van het krediet

Het aandeel van kredieten op lange termijn wordt steeds groter. De ondernemingen trachten namelijk de lage rente op ondernemingskredieten voor een langere periode vast te leggen.

Kredietverlening aan niet-financiële ondernemingen volgens looptijd van het krediet (uitstaand bedrag in miljoen euro)	Februari 2020	Augustus 2020	Augustus 2021	Groei over 1 jaar (in % op basis van effectieve kredietstromen)	Aandeel in totale kredietomloop aan ondernemingen (in %)
Kredieten op korte termijn (<1 jaar)	37.034	37.346	35.622	-4,8	23,0
Kredieten op middellange termijn (1 jaar < originele looptijd ≤ 5 jaar)	19.639	20.378	20.779	+4,9	13,4
Kredieten op lange termijn (> 5 jaar)	90.985	93.820	98.243	+3,4	63,5

Bron: Schema A – NBB (breuklijn december 2014 wegens overgang naar ESR 2010)

Evolutie kredieten: onderverdeling naar grootte van de Belgische ondernemingen

Toegestane kredieten

Type onderneming	Februari 2020	Augustus 2020 (in miljoenen euro)	Augustus 2021 (in miljoenen euro)	Augustus 2021 t.o.v. augustus 2020	In % van totaal (augustus 2021)
Micro	28.676	29.447	30.888	+4,9%	15,3%
Kleine	64.235	65.215	67.448	+3,4%	33,5%
Middelgrote	38.003	38.490	38.989	+1,3%	19,4%
Grote	61.888	62.352	64.003	+2,7%	31,8%

Opgenomen kredieten

Type onderneming	Februari 2020	Augustus 2020 (in miljoenen euro)	Augustus 2021 (in miljoenen euro)	Augustus 2021 t.o.v. augustus 2020	In % van totaal (augustus 2021)
Micro	24.019	24.684	25.901	+4,9%	17,8%
Kleine	53.334	54.318	55.805	+2,7%	38,3%
Middelgrote	28.515	28.944	28.600	-1,2%	19,6%
Grote	34.935	35.916	35.433	-1,3%	24,3%

Aanwendingsgraad

Type onderneming	Februari 2020	Augustus 2020	Augustus 2021
Micro	83,8%	83,8%	83,9%
Kleine	83,0%	83,3%	82,7%
Middelgrote	75,0%	75,2%	73,4%
Grote	56,5%	57,6%	55,4%

Bron: Centrale voor Kredieten aan Ondernemingen (CKO) – NBB (breuklijn december 2012 wegens oprichting CKO2)

N.B. Bovenstaande tabel bevat enkel de kredieten die aan één van de categorieën (Micro, Kleine, Middelgrote, Grote ondernemingen) konden worden toegewezen. Hierdoor komt het totaal niet overeen met het totaal beschikbaar in de CKO. Sinds december 2016 splitst de NBB de kredieten aan kleine ondernemingen nog verder uit naar kredieten aan micro-ondernemingen en kredieten aan andere kleine ondernemingen.

Evolutie kredieten: regionale onderverdeling

Toegestane kredieten

Regio	Februari 2020	Augustus 2020 (in miljoenen euro)	Augustus 2021 (in miljoenen euro)	Augustus 2021 t.o.v. augustus 2020	In % van totaal (augustus 2021)
Vlaams Gewest	131.529	134.905	139.339	+3,3%	64,1%
Waals Gewest	38.120	39.030	39.879	+2,2%	18,4%
Brussel Hoofdstedelijk Gewest	35.665	36.270	38.041	+4,9%	17,5%

Opgenomen kredieten

Regio	Februari 2020	Augustus 2020 (in miljoenen euro)	Augustus 2021 (in miljoenen euro)	Augustus 2021 t.o.v. augustus 2020	In % van totaal (augustus 2021)
Vlaams Gewest	99.561	102.230	104.364	+2,1%	65,7%
Waals Gewest	29.294	29.543	29.842	+1,0%	18,8%
Brussel Hoofdstedelijk Gewest	22.474	24.105	24.661	+2,3%	15,5%

Aanwendingsgraad

Regio	Februari 2020	Augustus 2020	Augustus 2021
Vlaams Gewest	75,7%	75,8%	74,9%
Waals Gewest	76,9%	75,7%	74,8%
Brussel Hoofdstedelijk Gewest	63,0%	66,5%	64,8%

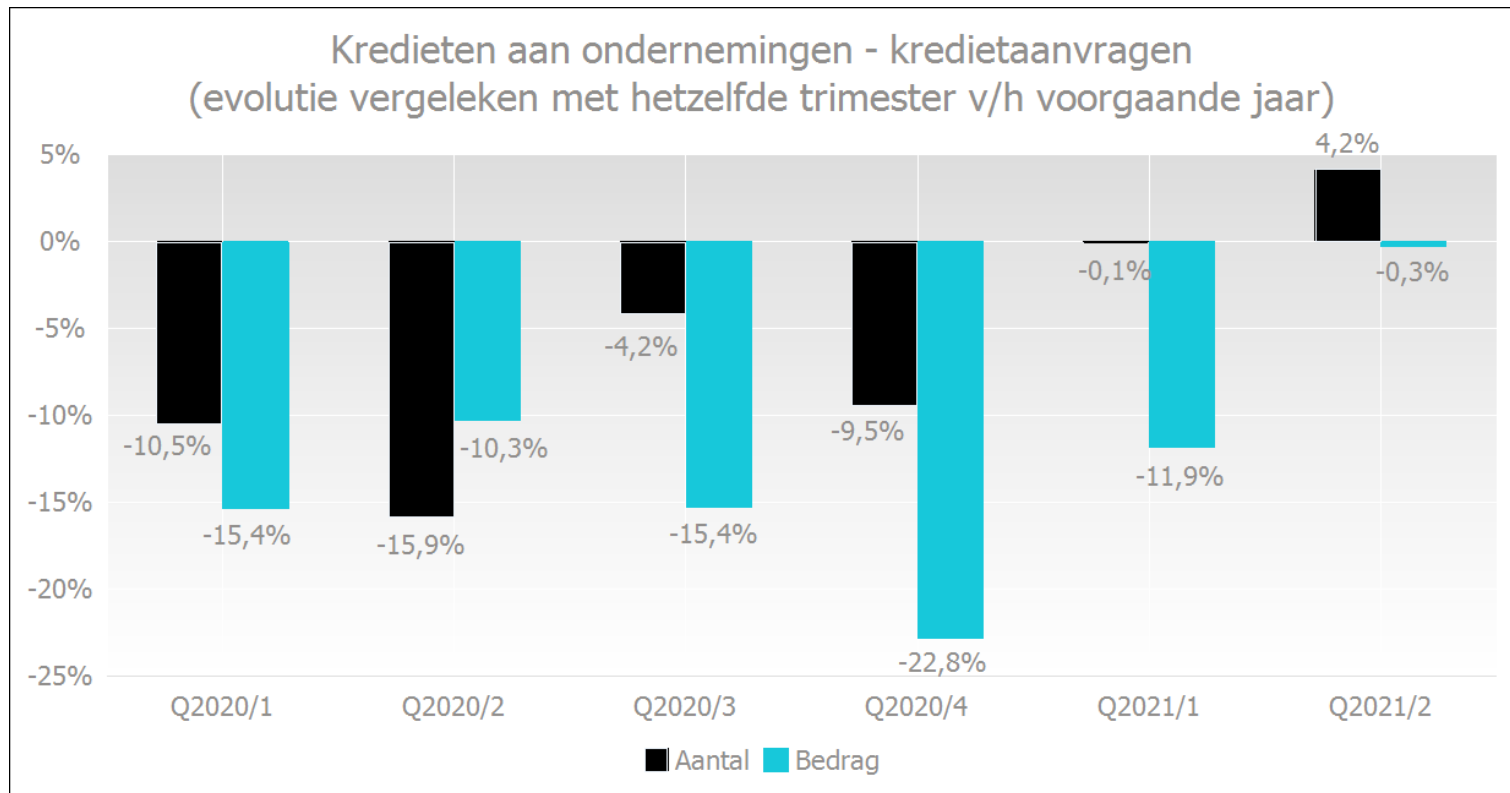

Bron: Centrale voor Kredieten aan Ondernemingen (CKO) – NBB (breuklijn december 2012 wegens oprichting CKO2). N.B. Bovenstaande tabel bevat enkel de kredieten die aan één van de categorieën (Vlaams Gewest, Waals Gewest en Brussels Hoofdstedelijk Gewest) konden worden toegewezen. Hierdoor komt het totaal niet overeen met het totaal beschikbaar in de CKO.

Update oktober 2021

Kredieten aan ondernemingen - kredietvraag

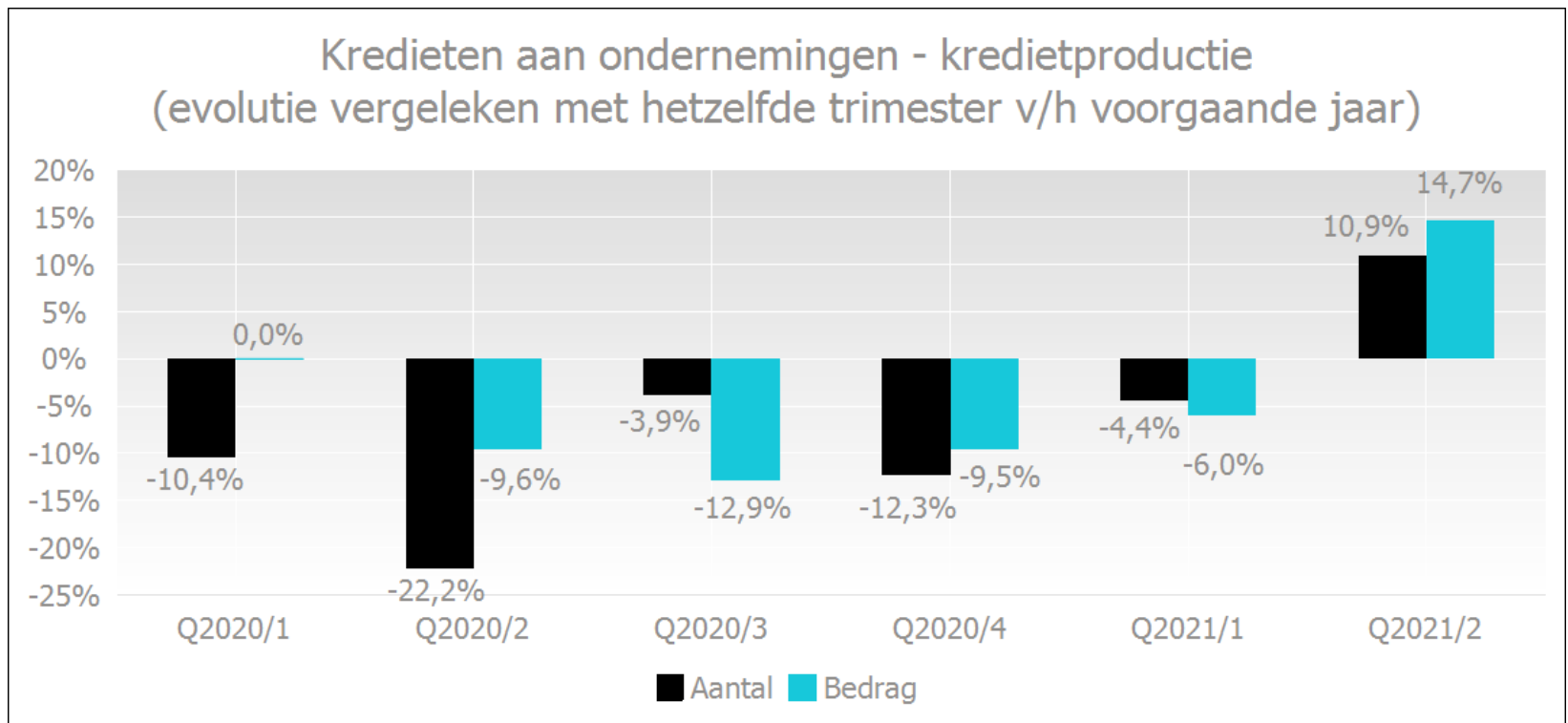
- Het bedrag van de kredietaanvragen lag in het tweede trimester van 2021 (-0,3%) lager dan in hetzelfde trimester van het voorgaande jaar.
- Het aantal kredietaanvragen steeg met 4,2%.

Bron : Kredietbarometer Febelfin – beschikbaar t.e.m. Q2 2021

Kredieten aan ondernemingen - kredietproductie

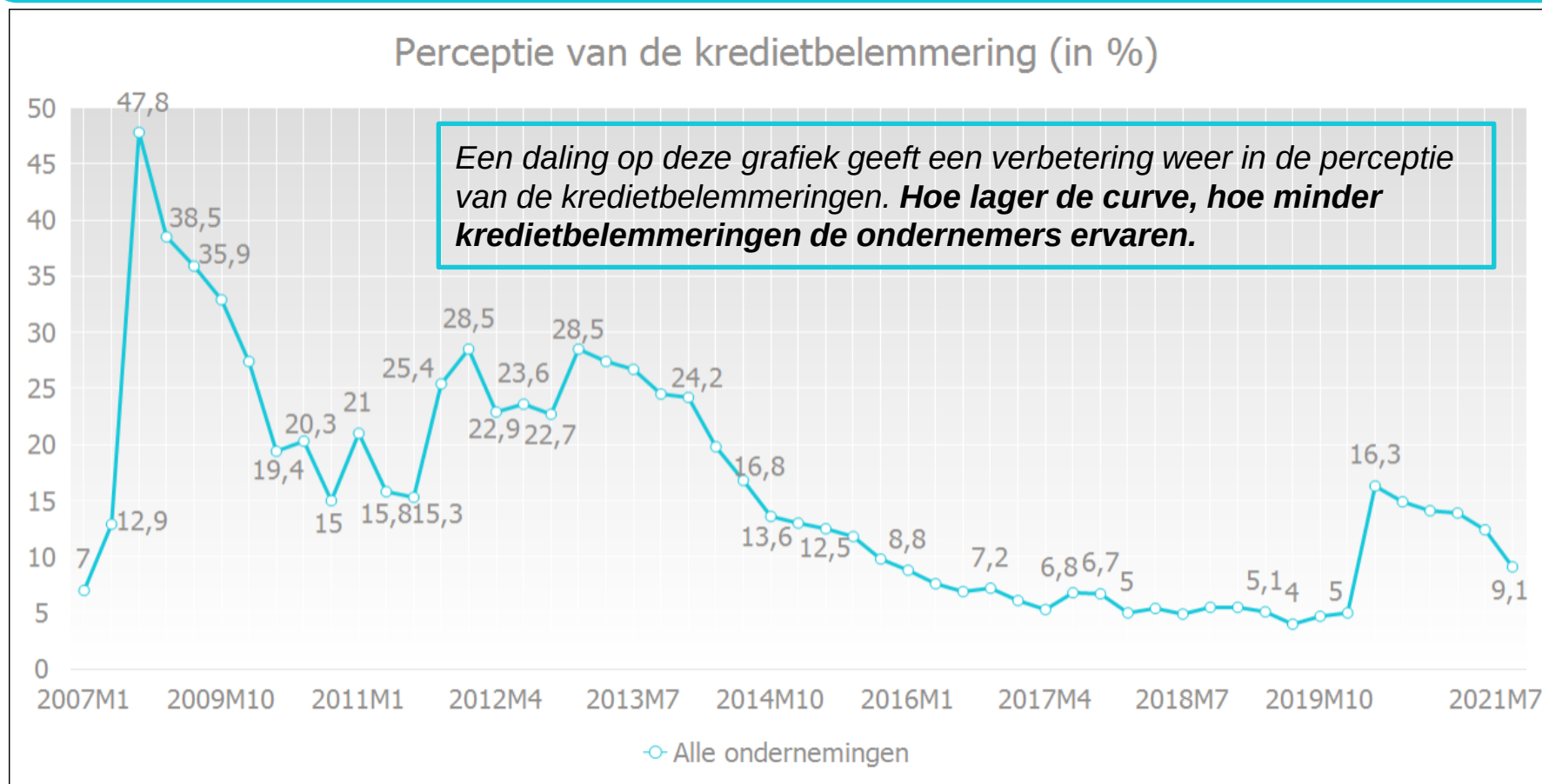
- Het bedrag van de nieuwe verstrekte kredieten steeg met 14,7%.
- Het aantal verstrekte kredieten lag in het tweede trimester van 2021 10,9% hoger dan in hetzelfde trimester van het jaar voordien.

Bron : Kredietbarometer Febelfin – beschikbaar t.e.m. Q2 2021

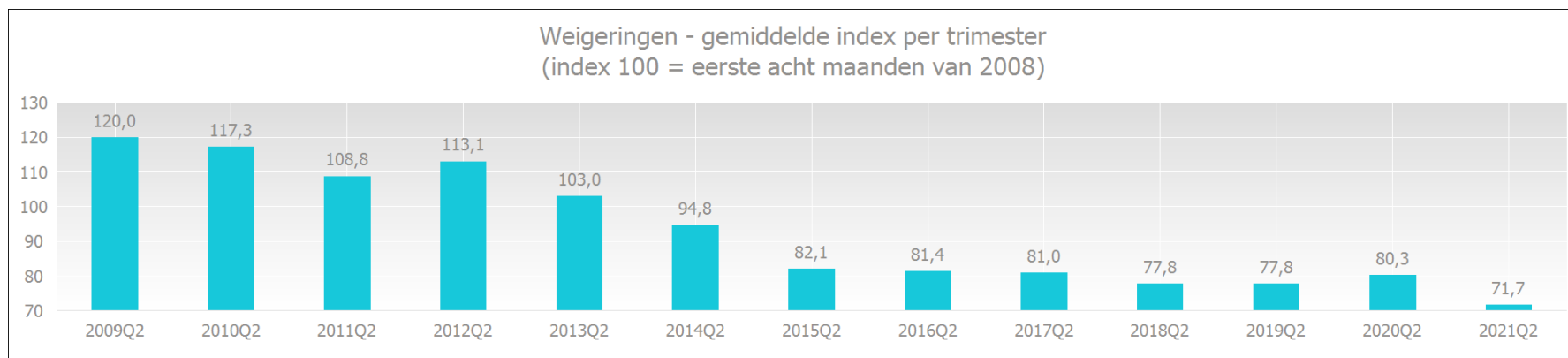
Stabilisering van de kredietbelemmeringen

In juli 2021 beschouwden 9,1% van de ondernemers de kredietvoorwaarden als ongunstig.

Weigeringsgraad ligt nog steeds op een laag niveau

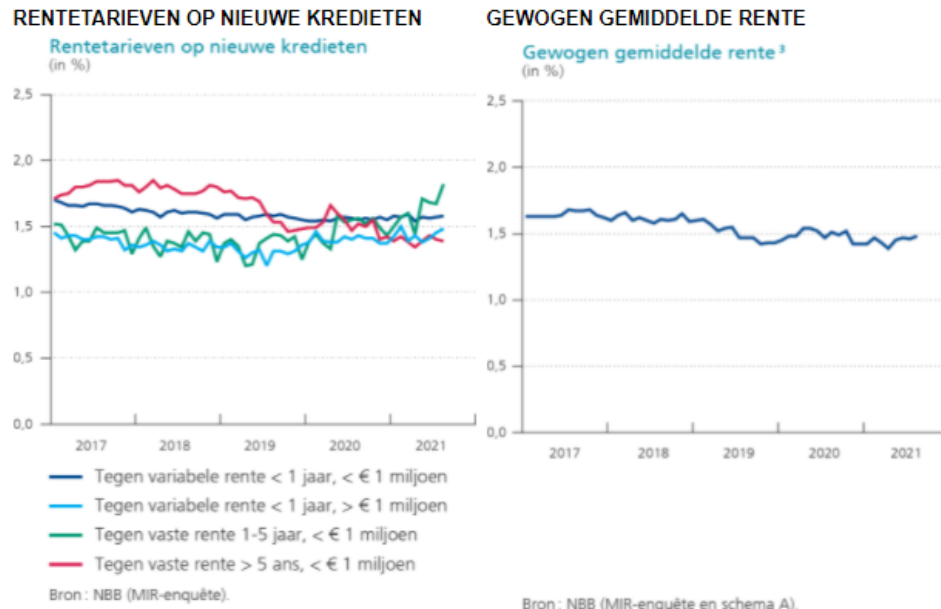
De weigeringsgraad (Q2/2021) ligt op het laagste niveau ooit in vergelijking met de weigeringsgraad van alle tweede trimesters sinds de start van de metingen. Gegeven de coronacrisis nog niet volledig voorbij was, is het opmerkelijk dat de weigeringsgraad zo laag ligt.

Bron : Kredietbarometer Febelfin

Kredietevolutie nog steeds ondersteund door **lage** interestvoeten

Reeds sinds april 2019 schommelt de gewogen gemiddelde rente rond 1,50%.

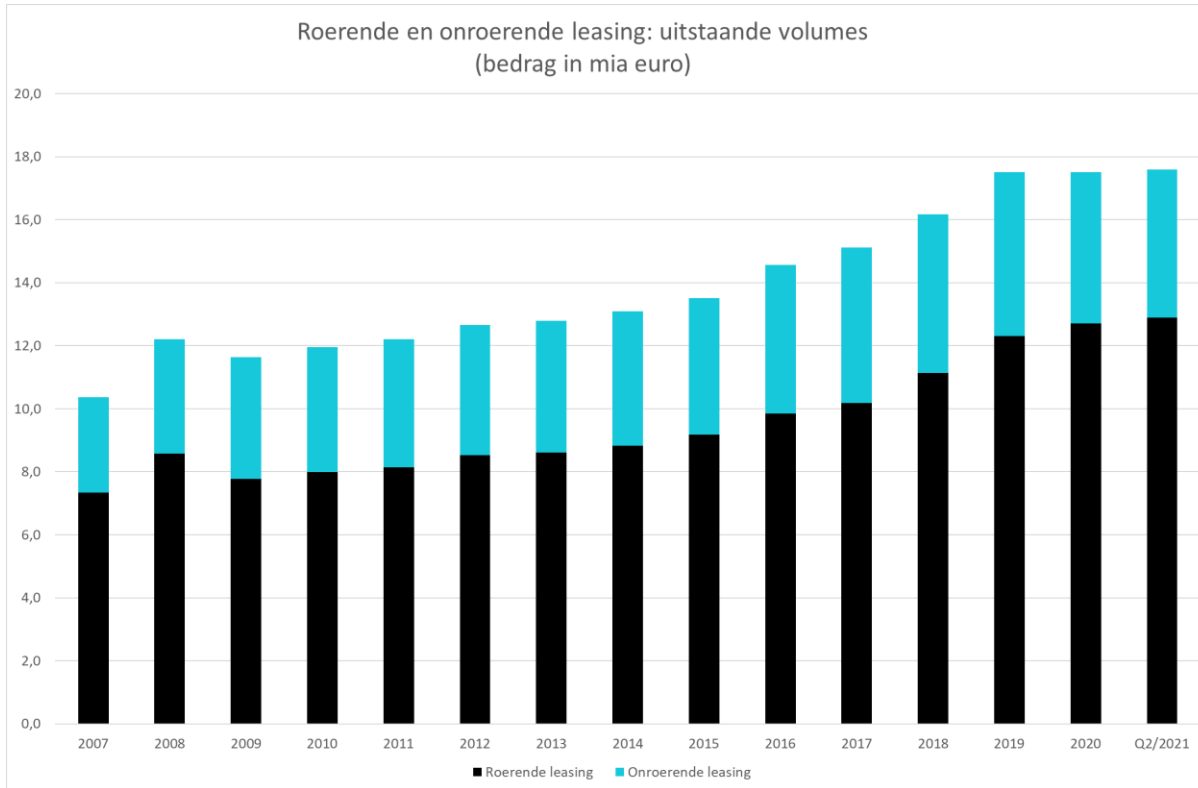
1,48%

3. Door de Belgische banken op nieuwe bedrijfskredieten toegepaste gewogen gemiddelde rente. De weging is gebaseerd op het respectieve uitstaande bedrag van de diverse soorten kredieten.

Alternatieve financieringsmiddelen

Leasing: externe en alternatieve financieringsbron die steeds belangrijker wordt voor starters en kleine ondernemingen

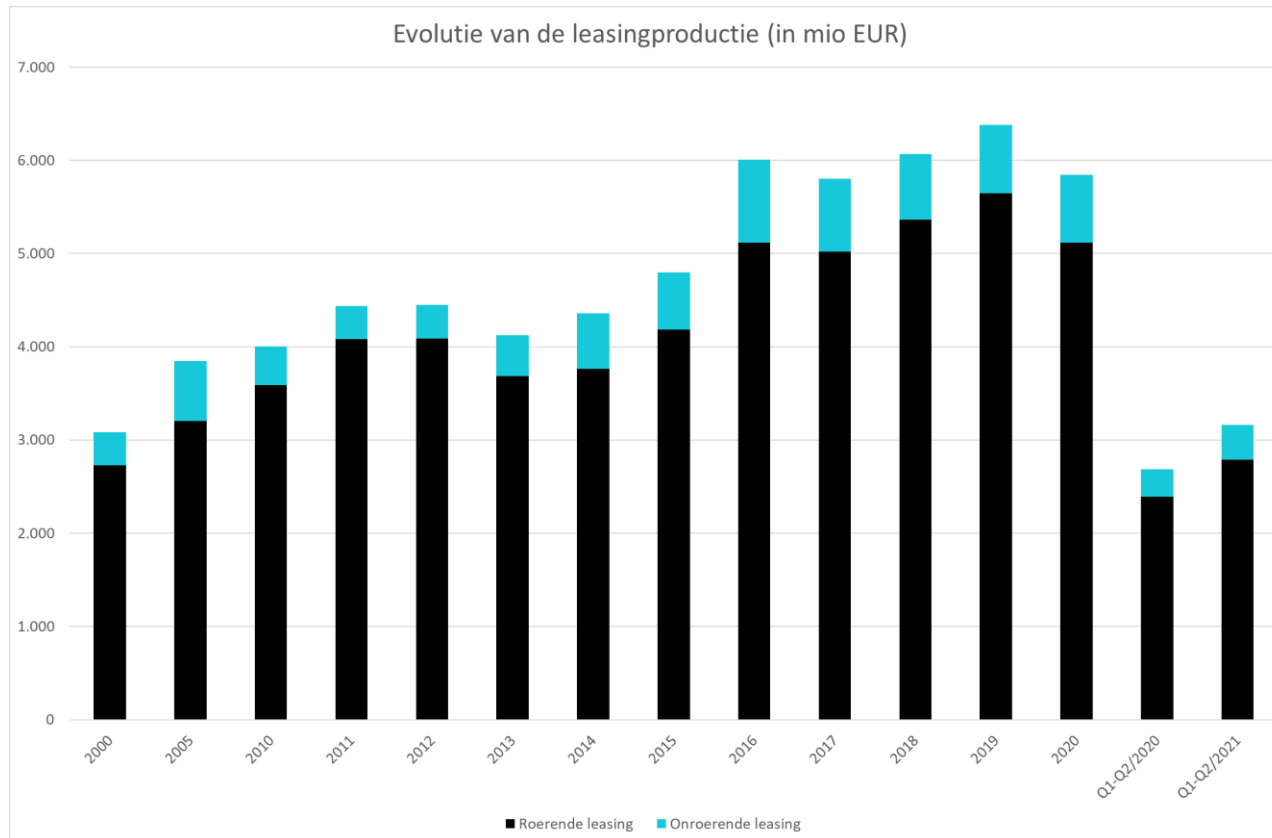

**Roerende leasing
(Q2/2021)
12,9 miljard euro**

**Onroerende leasing
(Q2/2021)
4,7 miljard euro**

Bron: Febelfin op basis van gegevens de Belgische leasingvereniging (BLV)

Leasing: externe en alternatieve financieringsbron die steeds belangrijker wordt voor starters en kleine ondernemingen

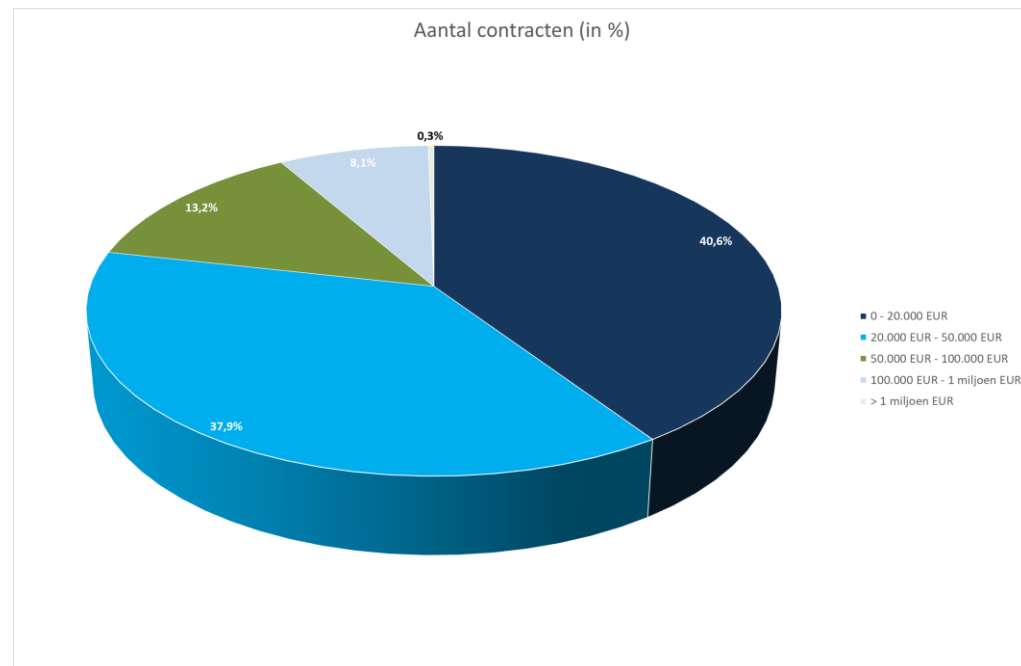
**Roerende leasing
(Q1-Q2/2021)
2,8 miljard euro**

**Onroerende leasing
(Q1-Q2/2021)
0,4 miljard euro**

Bron: Febelfin op basis van gegevens de Belgische leasingvereniging (BLV)

Leasing: externe en alternatieve financieringsbron die steeds belangrijker wordt voor starters en kleine ondernemingen

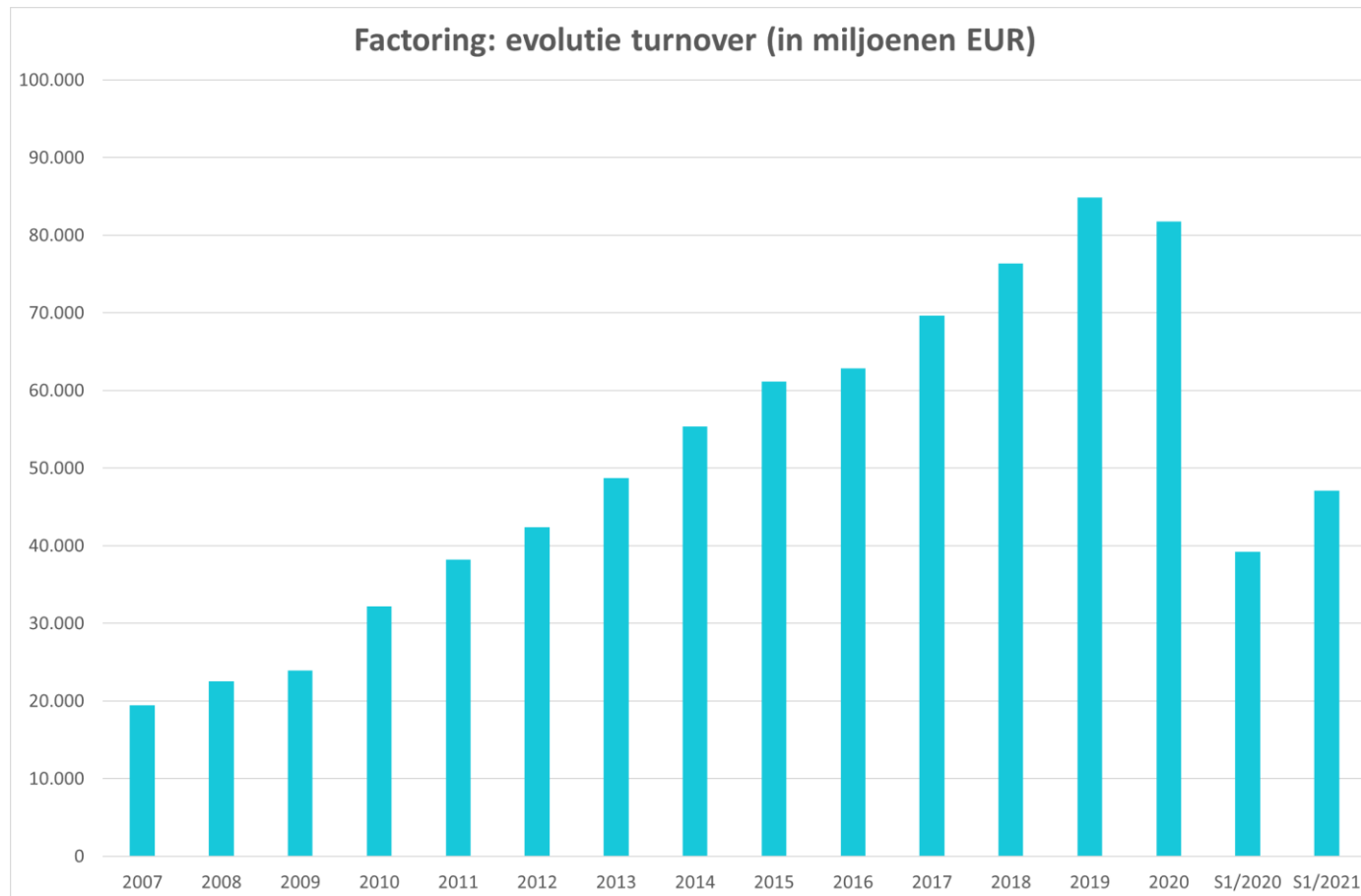
Productie roerende leasing op basis van de contractgrootte (2020)	
Aantal contracten	in eenheden
0 - 20.000 EUR	42.150
20.000 EUR - 50.000 EUR	39.349
50.000 EUR - 100.000 EUR	13.666
100.000 EUR - 1 miljoen EUR	8.366
> 1 miljoen EUR	311
Totaal	103.842

Bron: Febelfin op basis van gegevens de Belgische leasingvereniging (BLV)

Andere alternatieve financieringsbron: **factoring**

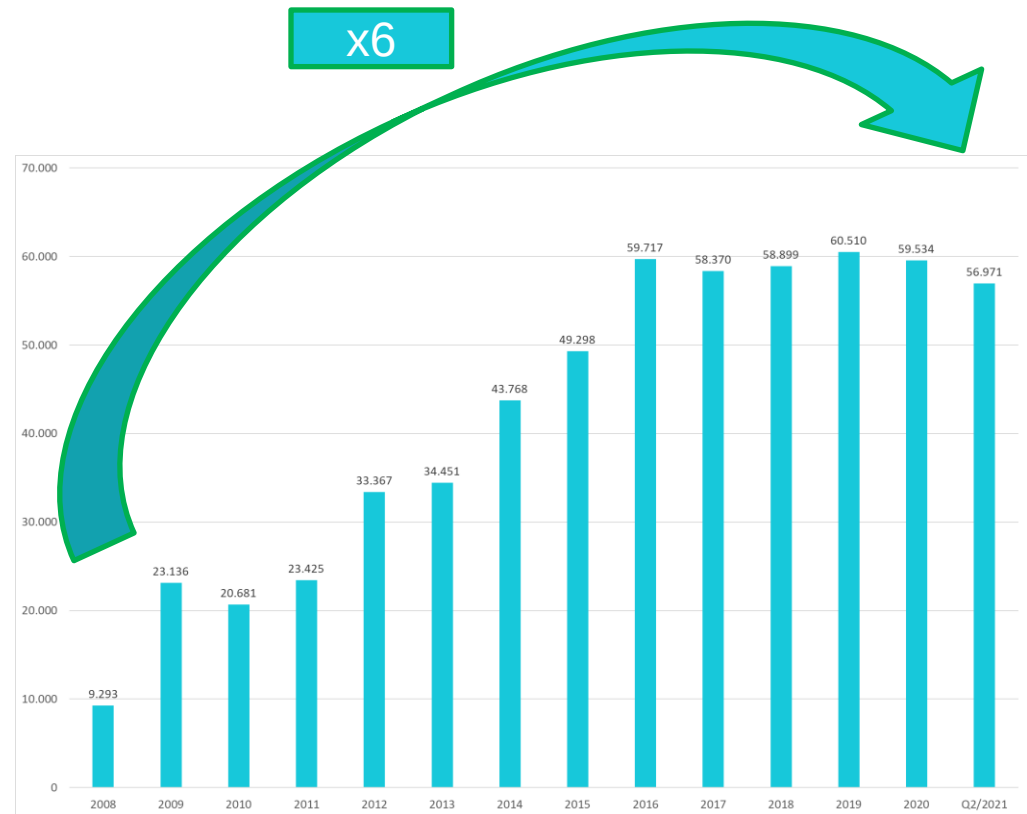
- Ten opzichte van S1/2020 steeg de turnover in S1/2021 met 20,2%.

Bron: Febelfin op basis van gegevens van de Belgische Beroepsvereniging der Factormaatschappijen

Evolutie uitstaande bedragen vastrentende effecten op meer dan 1 jaar (in mio EUR)

De rechtstreekse uitgifte van schuldbewijzen kent al 5 jaar geen sterke groei meer. In 2021 wordt deze trend misschien wel gebroken

Bron: Febelfin op basis van gegevens van de NBB

“Coup de pouce”-leningen: eerste cijfers

Periode 01/01/2021 - 30/09/2021

- **1.552** aanvragen ontvangen voor een totaalbedrag van **13.585.850 euro**.
- Looptijd

4 jaar	6 jaar	8 jaar	10 jaar
76%	10%	5%	9%

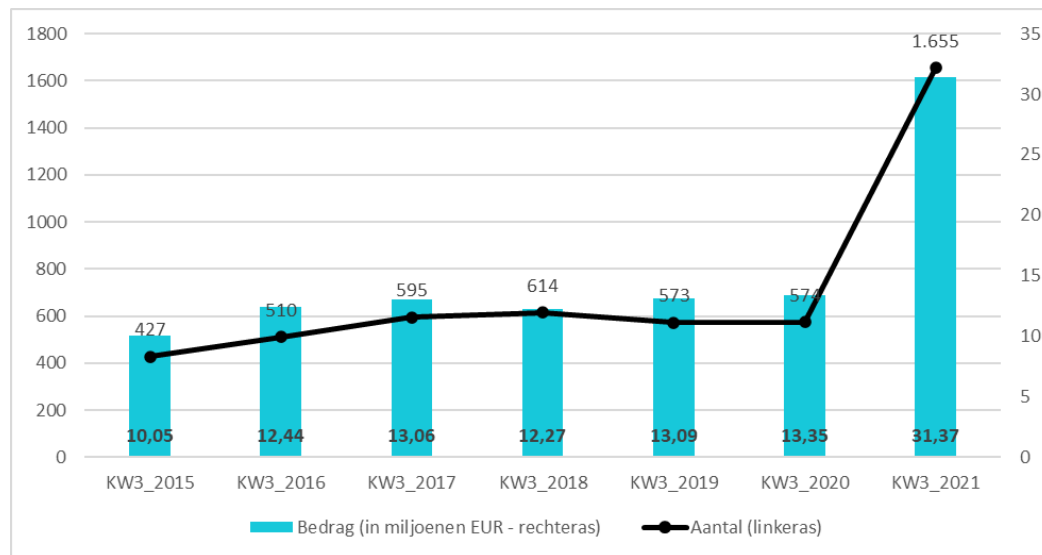
- Geleende bedragen

≤ 10.000 €	10.000 € < ≥ 50.000 €	50.000 € < ≥ 100.000 €	100.000 € < ≥ 125.000 €
73%	21%	5%	2%

- Gebruikte bedragen

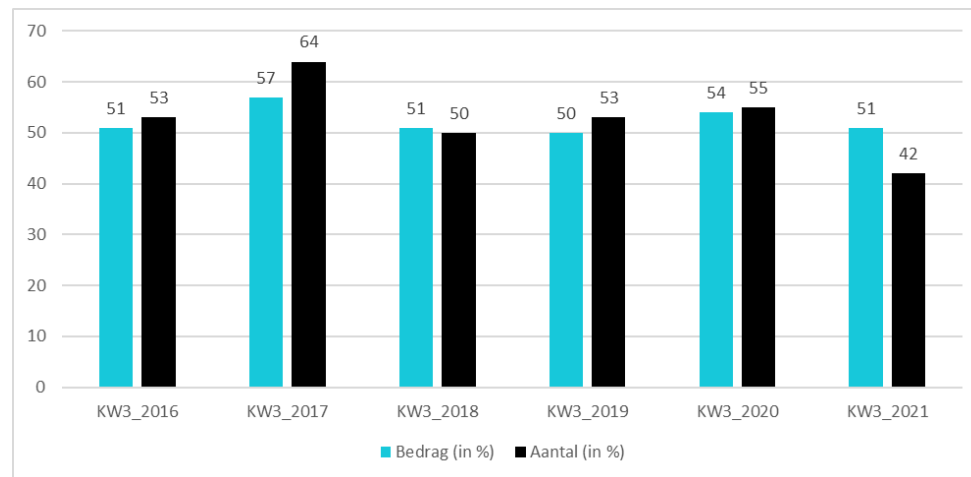
≤ 10.000 €	10.000 € < ≥ 50.000 €	50.000 € < ≥ 100.000 €	100.000 € < ≥ 150.000 €	150.000 € < ≥ 250.000 €
11%	54%	19%	10%	6%

WinWinlening: productie

In het derde kwartaal van 2021 werden **1.655** Winwinleningen geregistreerd. Deze Winwinleningen vertegenwoordigen een kredietbedrag van **31,37** miljoen euro.

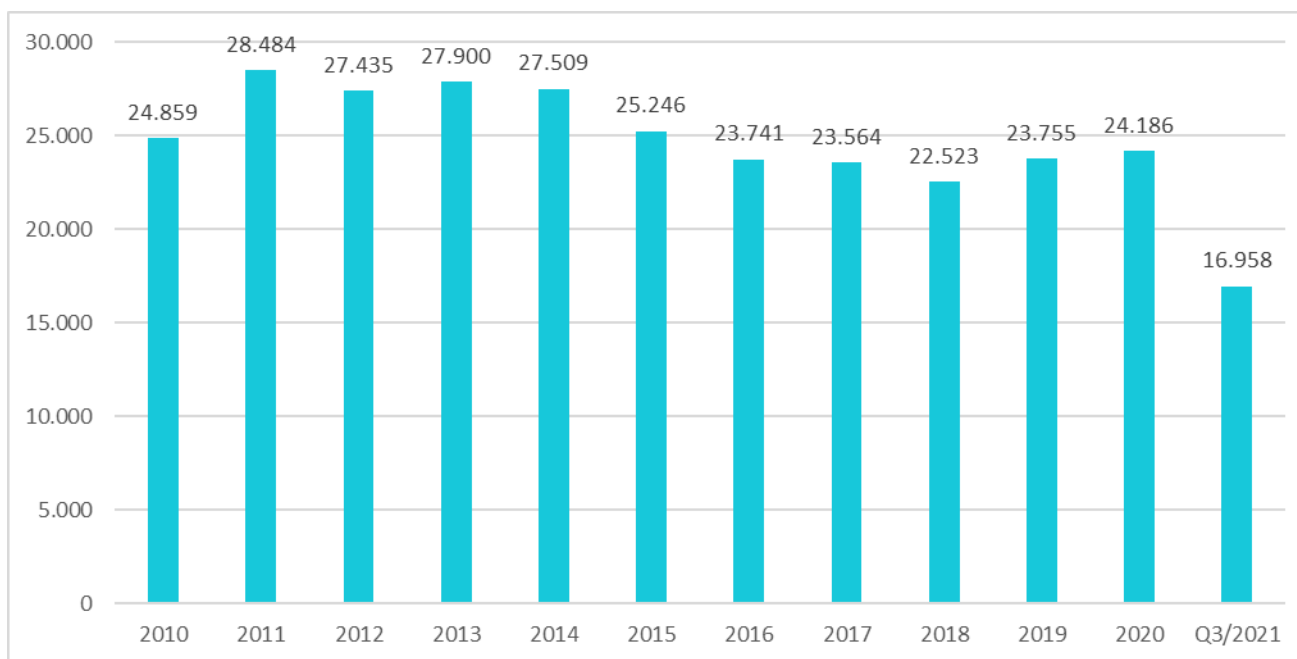
In het derde kwartaal van 2021 werd 51 % van het kredietbedrag in hoofsom van alle geregistreerde Winwinleningen toegestaan aan starters.

Bron: Voortgangsrapportage Winwinleningen, Waarborgbeheer – Q3/2021

WinWinlening: gemiddeld bedrag

- Het gemiddeld bedrag van de geregistreerde Winwinleningen bedraagt per 30/09/2021 bijna 17.000 euro.
- Een daling van 30% t.o.v. het gemiddeld bedrag van de geregistreerde Winwinleningen in 2020.

Crowdfunding

Periode juli 2018 – juni 2020

- **69 miljoen** geïnvesteerd in nieuwe projecten via het indienen van informatienota's.
 - Niet elke project dient een nota in, waardoor het bedrag niet de volledige markt weergeeft.
- 8 platformen actief op de Belgische markt.
 - Ze lanceerden 234 projecten waarvan **60% succesvol** werd **gefinancierd**.
- De grootte van de projecten verschilt: de kleinste haalt 30.000 EUR op, de grootste 5 mio EUR. De gemiddelde looptijd van de financiering bedraagt ongeveer 5,5 jaar.
- In 2020 werden er minder projecten succesvol gefinancierd. Het is voorlopig niet duidelijk of dit het gevolg is van de Coronacrisis.

Geslaagde projecten	2018 ⁽¹⁾	2019	2020 ⁽²⁾	Totaal
Aantal projecten	42	80	18	140
Opgehaald bedrag (mio EUR)	16,2	41,5	11,5	69,2

Bron: FSMA

(1) De cijfers lopen van Juli 2018 tot December 2018.

(2) De cijfers lopen van Januari 2020 tot Juni 2020.

Gedetailleerde statistieken per gewest

La région wallonne

Evolution des crédits : gros plan sur la Région wallonne

Crédits octroyés ⁽¹⁾							
	2014 -12		2020 – 06		2021 - 06		Pourcentage de modification 2021 p.r.à 2020 (en %)
	en millions d'EUR	en %	en millions d'EUR	en %	en millions d'EUR	en %	
Indépendants	4.433	12,7	4.282	9,9	4.268	9,7	-0,3
Micro entreprises			7.067	16,4	7.371	16,7	+4,3
Petites entreprises	14.202	40,7	12.663	29,3	12.791	29,1	+1,0
Moyennes entreprises	6.224	17,8	7.075	16,4	7.551	17,2	+6,7
Grandes entreprises	8.344	23,9	9.795	22,7	9.902	22,5	+1,1
Total	34.886		43.173		44.027		+2,0
Indépendants	3.250	12,2	3.197	9,7	3.206	9,7	+0,3
Micro entreprises			5.841	17,8	6.102	18,5	4,5
Petites entreprises	11.973	45,1	10.501	32,0	10.604	32,1	+1,0
Moyennes entreprises	4.490	16,9	5.252	16,0	5.259	15,9	+0,1
Grandes entreprises	5.501	20,7	6.378	19,4	6.118	18,5	-4,1
Total	26.561		32.821		33.013		+0,6

Le total des crédits octroyés et utilisés ne correspond pas à la somme des sous-catégories car la Banque nationale de Belgique ne peut attribuer toutes les données à l'une des sous-catégories et utilise donc une catégorie résiduelle. **Source** : Centrale des crédits aux Entreprises (CCE) – BNB (démarrage des mesures en décembre 2014). Depuis décembre 2016, la BNB ventile en outre les crédits aux petites entreprises entre crédits aux micro-entreprises et crédits aux autres petites entreprises.

Evolution des crédits : gros plan sur la Région wallonne

Degré d'utilisation			
	2014 - 12	2020 – 06	2021 - 06
Indépendants	73,3%	74,7%	75,1%
Micro entreprises		82,7%	82,8%
Petites entreprises	84,3%	82,9%	82,9%
Moyennes entreprises	72,1%	74,2%	69,6%
Grandes entreprises	65,9%	65,1%	61,8%
Total	76,1%	76,0%	75,0%

Source: Centrale des crédits aux Entreprises (CCE) – BNB (démarrage des mesures en décembre 2014)

Evolution des crédits: entreprises débutantes

Crédits octroyés ⁽¹⁾							
	2014 -12		2020 – 06		2021 – 06		Pourcentage de modification 2021 p.r.à 2020 (en %)
	en millions d'EUR	en %	en millions d'EUR	en %	en millions d'EUR	en %	
Indépendants	898	18,3	338	7,7	321	7,1	-5,1
Petites entreprises	4.007	81,7	4.024	92,3	4.223	92,9	+4,9
Total	4.905		4.362		4.544		+4,2
Crédits utilisés ⁽¹⁾							
Indépendants	682	16,2	287	8,3	270	7,5	-5,9
Petites entreprises	3.523	83,8	3.149	91,7	3.315	92,5	+5,3
Total	4.205		3.435		3.585		+4,4
Degré d'utilisation (en %)							
Indépendants	76,0		84,8		84,1		
Petites entreprises	87,9		78,2		78,5		
Total	85,7		78,8		78,9		

- (1) Le total des crédits octroyés et utilisés ne correspond pas à la somme des sous-catégories car la Banque nationale de Belgique ne peut attribuer toutes les données à l'une des sous-catégories et utilise donc une catégorie résiduelle. **Source** : Centrale des crédits aux Entreprises (CCE) – BNB (démarrage des mesures en décembre 2014)

Evolution des crédits par secteur

Crédits octroyés ⁽¹⁾							
	2014 - 12		2020 – 06		2021 – 06		Pourcentage de modification 2021 p.r.à 2020 (en %)
	en millions d'EUR	en %	en millions d'EUR	en %	en millions d'EUR	en %	
Accommodation and Food	811	2,3	713	2,0	720	2,0	+1,0
Construction	3.005	8,6	3.259	9,0	3.307	9,0	+1,4
Manufactured products	7.047	20,2	7.506	20,8	7.574	20,7	+0,9
Services (excl. Financial)	12.342	35,4	12.633	35,0	12.665	34,6	+0,3
Transportation	725	2,1	1.069	3,0	1.029	2,8	-3,7
Wholesale and retail trade	5.855	16,8	5.347	14,8	5.505	15,0	+2,9
Other	5.101	14,6	5.577	15,4	5.854	16,0	+5,0
Total	34.886		36.105		36.655		+1,5
Crédits utilisés ⁽¹⁾							
Accommodation and Food	726	2,7	622	2,3	647	2,4	+4,1
Construction	2.284	8,6	2.365	8,8	2.306	8,6	-2,5
Manufactured products	4.720	17,8	4.825	17,9	4.687	17,4	-2,9
Services (excl. Financial)	10.064	37,9	9.994	37,0	10.036	37,3	+0,4
Transportation	561	2,1	853	3,2	838	3,1	-1,8
Wholesale and retail trade	4.564	17,2	4.183	15,5	4.131	15,3	-1,3
Other	3.643	13,7	4.137	15,3	4.266	15,9	+3,1
Total	26.561		26.979		26.910		-0,3

(1) Indépendants inclus

Evolution des crédits par secteur

Degré d'utilisation			
	2014 -12	2020 – 06	2021 – 06
Accommodation and food	89,6%	87,2%	89,8%
Construction	76,0%	72,5%	69,7%
Manufactured products	67,0%	64,3%	61,9%
Services (excl. Financial)	81,5%	79,1%	79,2%
Transportation	77,4%	79,9%	81,4%
Wholesale and retail trade	78,0%	78,2%	75,0%
Other	71,4%	74,2%	72,9%
Total	76,1%	74,7%	73,4%

Source : Centrale des crédits aux Entreprises (CCE) – BNB (démarrage des mesures en décembre 2014)

Evolution des crédits par secteur – entreprises débutantes

Crédits octroyés ⁽¹⁾							
	2014 - 12		2020 – 06		2021 – 06		Pourcentage de modification 2021 p.r.à 2020 (en %)
	en millions d'EUR	en %	en millions d'EUR	en %	en millions d'EUR	en %	
Accommodation and Food	117	2,4	178	4,1	168	3,7	-5,1
Construction	314	6,4	482	11,0	541	11,9	+12,3
Manufactured products	1.441	29,4	515	11,8	469	10,3	-8,8
Services (excl. Financial)	1.453	29,6	1.578	36,2	1.664	36,6	+5,5
Transportation	44	0,9	46	1,1	57	1,3	+22,8
Wholesale and retail trade	395	8,0	366	8,4	358	7,9	-2,3
Other	1.141	23,3	1.197	27,4	1.285	28,3	+7,4
Total	4.905		4.362		4.543		+4,2
Crédits utilisés ⁽¹⁾							
Accommodation and Food	106	2,5	157	4,6	152	4,3	-3,3
Construction	212	5,1	318	9,2	320	8,9	+0,6
Manufactured products	1.380	32,8	251	7,3	303	8,5	+20,8
Services (excl. Financial)	1.242	29,5	1.330	38,7	1.394	38,9	+4,8
Transportation	38	0,9	39	1,1	49	1,4	+24,0
Wholesale and retail trade	330	7,9	317	9,2	289	8,1	-8,7
Other	895	21,3	1.023	29,8	1.079	30,1	+5,4
Total	4.205		3.435		3.585		+4,4

Evolution des crédits par secteur – entreprises debutantes

Degré d'utilisation			
	2014 -12	2020 – 06	2021 – 06
Accommodation and food	90,9%	88,7%	90,4%
Construction	67,7%	65,9%	59,1%
Manufactured products	95,8%	48,7%	64,5%
Services (excl. Financial)	85,5%	84,3%	83,7%
Transportation	86,3%	84,8%	85,6%
Wholesale and retail trade	83,7%	86,5%	80,8%
Other	78,4%	85,5%	83,9%
Total	85,7%	78,8%	78,9%

Source : Centrale des crédits aux Entreprises (CCE) – BNB (démarrage des mesures en décembre 2014)

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Evolutie kredieten ingezoomd op Brussel Hoofdstedelijk Gewest

Toegekende kredieten ⁽¹⁾							
	2014 -12		2020 – 06		2021 – 06		Wijzigingspercentage 2021 t.o.v. 2020 (in %)
	in miljoenen euro	in %	in miljoenen euro	in %	In miljoenen euro	in %	
Zelfstandigen	455	1,5	247	0,7	239	0,6	-3,4
Micro ondernemingen			3.731	10,1	3.818	10,1	+2,3
Kleine ondernemingen	8.615	29,4	8.249	22,4	8.746	23,1	+6,0
Middelgrote ondernemingen	7.190	24,5	6.203	16,8	6.400	16,9	+3,2
Grote ondernemingen	11.717	39,9	16.113	43,7	16.082	42,4	-0,2
Totaal	29.344		36.907		37.898		
Opgenomen kredieten ⁽¹⁾							
Zelfstandigen	338	1,9	190	0,8	183	0,7	-3,9
Micro ondernemingen			3.204	13,1	3.342	13,6	+4,3
Kleine ondernemingen	7.475	43,7	7.092	29,0	7.557	30,7	+6,6
Middelgrote ondernemingen	4.207	24,6	5.123	21,0	5.231	21,2	+2,1
Grote ondernemingen	3.964	23,2	6.821	27,9	6.147	24,9	-9,9
Totaal	17.120		24.439		24.646		+0,8

(1) Het totaal van de toegekende en opgenomen kredieten stemt niet overeen met de som van de subcategorieën daar de Nationale Bank van België niet alle data kan toewijzen aan één van de subcategorieën en dus een restcategorie hanteert. **Bron:** Centrale voor Kredieten aan Ondernemingen (CKO) – NBB (start van de metingen in december 2014). Sinds december 2016 splitst de NBB de kredieten aan kleine ondernemingen nog verder uit naar kredieten aan micro-ondernemingen en kredieten aan andere kleine ondernemingen.

Evolutie kredieten ingezoomd op Brussel Hoofdstedelijk Gewest

Aanwendingsgraad			
	2014 -12	2020 – 06	2021 – 06
Zelfstandigen	74,3%	76,8%	76,4%
Micro ondernemingen		85,9%	87,5%
Kleine ondernemingen	86,8%	86,0%	86,4%
Middelgrote ondernemingen	58,5%	82,6%	81,7%
Grote ondernemingen	33,8%	42,3%	38,2%
Totaal	58,3%	66,2%	65,0%

Bron: Centrale voor Kredieten aan Ondernemingen (CKO) – NBB (start van de metingen in december 2014)

Evolutie kredieten - starters

Toegekende kredieten ⁽¹⁾							
	2014 - 12		2020 – 06		2021 – 06		Wijzigingspercentage 2021 t.o.v. 2020 (in %)
	in miljoenen euro	in %	In miljoenen euro	in %	in miljoenen euro	in %	
Zelfstandigen	239	9,9	51	1,3	49	1,1	-5,6
Kleine ondernemingen	2.173	90,1	4.056	98,7	4.449	98,9	+9,7
Totaal	2.413		4.107		4.498		+9,5
Opgenomen kredieten ⁽¹⁾							
Zelfstandigen	190	9,7	37	1,2	33	1,0	-9,5
Kleine ondernemingen	1.767	90,3	3.097	98,8	3.275	99,0	+5,8
Totaal	1.957		3.133		3.308		+5,6
Aanwendingsgraad (in %)							
Zelfstandigen	79,5		71,4		68,4		
Kleine ondernemingen	81,3		76,4		73,6		
Totaal	81,1		76,3		73,6		

- (1) Het totaal van de toegekende en opgenomen kredieten stemt niet overeen met de som van de subcategorieën daar de Nationale Bank van België niet alle data kan toewijzen aan één van de subcategorieën en dus een restcategorie hanteert. **Bron:** Centrale voor Kredieten aan Ondernemingen (CKO) – NBB (start van de metingen in december 2014)

Evolutie kredieten per sector

Toegekende kredieten ⁽¹⁾							
	2014 - 12		2020-06		2021-06		Wijzigingspercentage 2021 t.o.v. 2020 (in %)
	in miljoenen euro	in %	In miljoenen euro	in %	in miljoenen euro	in %	
Accommodation and Food	514	1,8	412	1,2	444	1,3	+7,6
Construction	4.877	16,6	2.906	8,8	2.947	8,6	+1,4
Manufactured products	5.368	18,3	7.331	22,1	7.567	22,2	+3,2
Services (excl. Financial)	11.471	39,1	13.630	41,1	13.904	40,8	+2,0
Transportation	1.534	5,2	1.944	5,9	1.895	5,6	-2,5
Wholesale and retail trade	2.442	8,3	2.617	7,9	2.305	6,8	-11,9
Other	3.140	10,7	4.335	13,1	5.018	14,7	+15,7
Total	29.344		33.176		34.080		+2,7
Opgenomen kredieten ⁽¹⁾							
Accommodation and Food	436	2,5	334	1,6	377	1,8	+12,9
Construction	2.003	11,7	1.700	8,0	1.785	8,4	+5,0
Manufactured products	1.550	9,1	2.819	13,3	2.921	13,7	+3,6
Services (excl. Financial)	9.297	54,3	11.229	52,9	11.075	52,0	-1,4
Transportation	752	4,4	1.184	5,6	891	4,2	-24,7
Wholesale and retail trade	1.669	9,8	1.519	7,2	1.403	6,6	-7,6
Other	1.413	8,3	2.451	11,5	2.852	13,4	+16,4
Total	17.120		21.235		21.304		+0,3

(1) Cijfers inclusief zelfstandigen.

Evolutie kredieten per sector

Aanwendingsgraad			
	2014 -12	2020-06	2021-06
Accommodation and food	84,9%	80,9%	84,8%
Construction	41,1%	58,5%	60,6%
Manufactured products	28,9%	38,5%	38,6%
Services (excl. Financial)	81,1%	82,4%	79,7%
Transportation	49,0%	60,9%	47,0%
Wholesale and retail trade	68,4%	58,0%	60,9%
Other	45,0%	56,5%	56,8%
Total	58,3%	64,0%	62,5%

Bron: Centrale voor Kredieten aan Ondernemingen (CKO) – NBB (start van de metingen in december 2014)

Evolutie kredieten per sector: starters

Toegekende kredieten⁽¹⁾

	2014 - 12		2020-06		2021-06		Wijzigingspercentage 2021 t.o.v. 2020 (in %)
	in miljoenen euro	in %	In miljoenen euro	in %	in miljoenen euro	in %	
Accommodation and Food	50	2,1	69	1,7	62	1,4	-10,2
Construction	548	22,7	543	13,2	497	11,1	-8,5
Manufactured products	27	1,1	544	13,3	656	14,6	+20,5
Services (excl. Financial)	1.065	44,1	1.314	32,0	1.283	28,5	-2,4
Transportation	9	0,4	10	0,2	9	0,2	-9,7
Wholesale and retail trade	115	4,8	119	2,9	102	2,3	-14,2
Other	599	24,8	1.507	36,7	1.889	42,0	+25,3
Total	2.413		4.107		4.498		+9,5

Opgenomen kredieten⁽¹⁾

Accommodation and Food	48	2,4	61	1,9	56	1,7	-8,4
Construction	429	21,9	393	12,5	426	12,9	+8,6
Manufactured products	19	1,0	193	6,2	175	5,3	-9,6
Services (excl. Financial)	900	46,0	1.173	37,4	1.170	35,4	-0,3
Transportation	9	0,5	8	0,3	6	0,2	-22,1
Wholesale and retail trade	83	4,2	101	3,2	82	2,5	-19,0
Other	469	24,0	1.205	38,5	1.394	42,1	+15,7
Total	1.957		3.133		3.308		+5,6

(1) Cijfers inclusief zelfstandigen.

Evolutie kredieten per sector: starters

Aanwendingsgraad			
	2014 -12	2020-06	2021-06
Accommodation and food	95,2%	88,2%	89,9%
Construction	78,2%	72,2%	85,7%
Manufactured products	72,6%	35,5%	26,6%
Services (excl. Financial)	84,6%	89,2%	91,2%
Transportation	94,1%	82,6%	71,3%
Wholesale and retail trade	72,2%	84,7%	80,0%
Other	78,4%	79,9%	73,8%
Total	81,1%	76,3%	73,6%

Bron: Centrale voor Kredieten aan Ondernemingen (CKO) – NBB (start van de metingen in december 2014)

Vlaanderen

Evolutie kredieten: ingezoomd op Vlaanderen

Toegekende kredieten ⁽¹⁾							
	2014 -12		2020-06		2021-06		Wijzigingspercentage 2021 t.o.v. 2020 (in %)
	In miljoenen euro	in %	in miljoenen euro	in %	in miljoenen euro	in %	
Zelfstandigen	8.359	7,6	8.071	5,7	8.051	5,5	-0,2
Micro ondernemingen			18.507	13,0	19.475	13,3	+5,2
Kleine ondernemingen	44.201	40,2	44.152	30,9	45.998	31,3	+4,2
Middelgrote ondernemingen	20.309	18,5	25.523	17,9	25.093	17,1	-1,7
Grote ondernemingen	30.930	28,1	37.183	26,1	37.768	25,7	+1,6
Totaal	109.957		142.687		146.805		+2,9
Opgenomen kredieten ⁽¹⁾							
Zelfstandigen	6.564	8,0	6.430	5,9	6.471	5,9	+0,6
Micro ondernemingen			15.526	14,3	16.285	14,8	+4,9
Kleine ondernemingen	36.917	45,0	36.668	33,7	37.653	34,3	+2,7
Middelgrote ondernemingen	15.291	18,7	18.932	17,4	18.134	16,5	-4,2
Grote ondernemingen	17.962	21,9	23.583	21,7	22.624	20,6	-4,1
Totaal	81.991		108.909		109.711		+0,7

- (1) Het totaal van de toegekende en opgenomen kredieten stemt niet overeen met de som van de subcategorieën daar de Nationale Bank van België niet alle data kan toewijzen aan één van de subcategorieën en dus een restcategorie hanteert. **Bron:** Centrale voor Kredieten aan Ondernemingen (CKO) – NBB (start van de metingen in december 2014). Sinds december 2016 splitst de NBB de kredieten aan kleine ondernemingen nog verder uit naar kredieten aan micro-ondernemingen en kredieten aan andere kleine ondernemingen.

Evolutie kredieten: inzoomen op Vlaanderen

Aanwendingsgraad			
	2014 -12	2020-06	2021-06
Zelfstandigen	78,5%	79,7%	80,4%
Micro ondernemingen		83,9%	83,6%
Kleine ondernemingen	83,5%	83,1%	81,9%
Middelgrote ondernemingen	75,3%	74,2%	72,3%
Grote ondernemingen	58,1%	63,4%	59,9%
Totaal	74,6%	76,3%	74,7%

Bron: Centrale voor Kredieten aan Ondernemingen (CKO) – NBB (start van de metingen in december 2014)

Evolutie kredieten - starters

Toegekende kredieten ⁽¹⁾							Wijzigingspercentage 2021 t.o.v. 2020 (in %)
	2014 - 12		2020-06		2021-06		
	in miljoenen euro	in %	In miljoenen euro	in %	in miljoenen euro	in %	
Zelfstandigen	1.408	15,4	716	5,1	762	5,1	+6,5
Kleine ondernemingen	7.751	84,6	13.239	94,9	14.176	94,9	+7,1
Totaal	9.159		13.955		14.938		+7,0
Opgenomen kredieten ⁽¹⁾							
	in miljoenen euro	in %	In miljoenen euro	in %	in miljoenen euro	in %	
Zelfstandigen	1.116	15,1	611	5,4	647	5,3	+6,0
Kleine ondernemingen	6.285	84,9	10.669	94,6	11.455	94,7	+7,4
Totaal	7.401		11.279		12.102		+7,3
Aanwendingsgraad (in %)							
	in miljoenen euro	in %	In miljoenen euro	in %	in miljoenen euro	in %	
Zelfstandigen	79,3		85,3		84,9		
Kleine ondernemingen	81,1		80,6		80,8		
Totaal	80,8		80,8		81,0		

- (1) Het totaal van de toegekende en opgenomen kredieten stemt niet overeen met de som van de subcategorieën daar de Nationale Bank van België niet alle data kan toewijzen aan één van de subcategorieën en dus een restcategorie hanteert. **Bron:** Centrale voor Kredieten aan Ondernemingen (CKO) – NBB (start van de metingen in december 2014)

Evolutie kredieten per sector

Toegekende kredieten (1)							
	2014 - 12		2020-06		2021-06		Wijzigingspercentage 2021 t.o.v. 2020 (in %)
	in miljoenen euro	in %	In miljoenen euro	in %	in miljoenen euro	in %	
Accommodation and Food	2.230	2,0	2.032	1,6	2.069	1,6	+1,8
Construction	11.698	10,6	13.365	10,8	13.835	10,9	+3,5
Manufactured products	17.866	16,2	22.147	17,8	22.550	17,7	+1,8
Services (excl. Financial)	36.544	33,2	41.482	33,4	42.732	33,6	+3,0
Transportation	4.994	4,5	5.683	4,6	5.707	4,5	+0,4
Wholesale and retail trade	23.763	21,6	21.512	17,3	21.886	17,2	+1,7
Other	12.863	11,7	17.957	14,5	18.551	14,6	+3,3
Total	109.957		124.180		127.330		+2,5
Opgenomen kredieten (1)							
Accommodation and Food	1.976	2,4	1.787	1,9	1.796	1,9	+0,5
Construction	7.662	9,3	8.615	9,2	8.914	9,5	+3,5
Manufactured products	12.553	15,3	15.864	17,0	15.219	16,3	-4,1
Services (excl. Financial)	29.478	36,0	33.738	36,1	34.036	36,4	+0,9
Transportation	3.843	4,7	3.996	4,3	4.066	4,4	+1,8
Wholesale and retail trade	16.620	20,3	15.031	16,1	14.640	15,7	-2,6
Other	9.859	12,0	14.352	15,4	14.754	15,8	+2,8
Total	81.991		93.383		93.425		+0,0

(1) Cijfers inclusief zelfstandigen.

Evolutie kredieten per sector

Aanwendingsgraad

	2014 -12	2020-06	2021-06
Accommodation and food	88,6%	88,0%	86,8%
Construction	65,5%	64,5%	64,4%
Manufactured products	70,3%	71,6%	67,5%
Services (excl. Financial)	80,7%	81,3%	79,6%
Transportation	77,0%	70,3%	71,3%
Wholesale and retail trade	69,9%	69,9%	66,9%
Other	76,6%	79,9%	79,5%
Total	74,6%	75,2%	73,4%

Bron: Centrale voor Kredieten aan Ondernemingen (CKO) – NBB (start van de metingen in december 2014)

Evolutie kredieten per sector: starters

Toegekende kredieten⁽¹⁾

	2014 - 12		2020-06		2021-06		Wijzigingspercentage 2021 t.o.v. 2020 (in %)
	in miljoenen euro	in %	In miljoenen euro	in %	in miljoenen euro	in %	
Accommodation and Food	254	2,8	445	3,2	406	2,7	-8,8
Construction	1.021	11,2	1.536	11,0	1.722	11,5	+12,1
Manufactured products	491	5,4	601	4,3	785	5,3	+30,7
Services (excl. Financial)	3.416	37,3	5.040	36,1	5.420	36,3	+7,5
Transportation	235	2,6	463	3,3	318	2,1	-31,4
Wholesale and retail trade	939	10,3	1.017	7,3	964	6,5	-5,2
Other	2.802	30,6	4.855	34,8	5.325	35,6	+9,7
Total	9.159		13.955		14.938		+7,0

Opgenomen kredieten⁽¹⁾

Accommodation and Food	230	3,1	394	3,5	359	3,0	-8,8
Construction	699	9,5	972	8,6	1.133	9,4	+16,6
Manufactured products	376	5,1	479	4,2	630	5,2	+31,7
Services (excl. Financial)	2.837	38,3	4.075	36,1	4.404	36,4	+8,1
Transportation	203	2,7	329	2,9	243	2,0	-26,2
Wholesale and retail trade	736	9,9	794	7,0	765	6,3	-3,7
Other	2.321	31,4	4.237	37,6	4.568	37,7	+7,8
Total	7.401		11.279		12.102		+7,3

(1) Cijfers inclusief zelfstandigen.

Evolutie kredieten per sector: starters

Aanwendingsgraad

	2014 -12	2020-06	2021-06
Accommodation and food	90,4%	88,6%	88,6%
Construction	68,5%	63,3%	65,8%
Manufactured products	76,5%	79,7%	80,3%
Services (excl. Financial)	83,0%	80,9%	81,3%
Transportation	86,3%	71,1%	76,4%
Wholesale and retail trade	78,4%	78,1%	79,3%
Other	82,8%	87,3%	85,8%
Total	80,8%	80,8%	81,0%

Bron: Centrale voor Kredieten aan Ondernemingen (CKO) – NBB (start van de metingen in december 2014)

fo

fe

financieringvanondernemingen.be